

Řešení pracovního listu "Plazi a ptáci palearktu v Zooparku Chomutov"

- 1) Podkrušnohorský zoopark Chomutov se specializuje na chov zvířat z palearktické oblasti. Které kontinenty tato oblast zahrnuje? Pokud neznáš odpověď, všimni si během procházení zooparkem, odkud jednotlivé druhy pocházejí.

Palearktická oblast zahrnuje Evropu, sever Asie po úpatí Himalájí a sever Afriky.

- 2) Po celou dobu návštěvy zooparku si zapisuj druhy ptáků, kteří patří do naší přírody, v areálu zooparku volně žijí, ale nejsou zapsaní na žádné z infotabulí.

Nejpravděpodobnější odpovědi: sýkora modřinka, sýkora koňadra, strakapoud velký, brhlík lesní, červenka obecná, čáp bílý, straka obecná, sojka obecná, kos černý, vrabec domácí, pěnkava obecná apod.

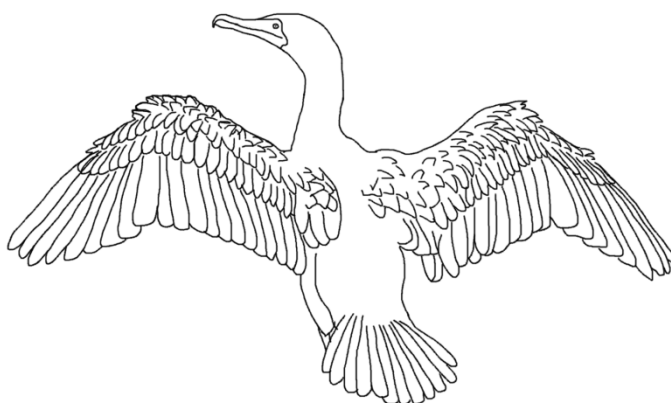
- 3) Kormorán velký je jedním z druhů, které se v zooparku volně a přirozeně žijí. Pozoruj kormorány v zooparku a přečti si o nich na informační tabuli.

- a) Čím se kormoráni živí a jaké biotopy vyhledávají?

Jejich potravou jsou různé druhy ryb a žijí v okolí vodních ploch a toků.

- b) Kormorány můžeš na souši často pozorovat v pozici s roztaženými křídly (viz obrázek). Jaký je důvod tohoto chování?

Na rozdíl od jiných vodních ptáků nemají kormoráni na kostrči mazové žlázy, jejichž sekretem by si promastili peří. Proto si jej po každém potopení do vody musí sušit na Slunci.

- 4) Ptáci mají své zobáky uzpůsobeny k příjmu potravy, kterou se živí. K následujícím druhům přiřaď z tabulky nástroj, který nejvíce odpovídá funkci jejich zobáku. Poté napiš, jak konkrétně svůj zobák využívají.

podběrák	srp	harpuna	síto	pinzeta
----------	-----	---------	------	---------

a) volavka popelavá = harpuna, slouží k lovu ryb

b) plameňák růžový = síto, nasávají vodu a procezuji potravu (bezobratlé, řasy)

c) pelikán bílý = podběrák, slouží k chytání ryb

d) slípka modrá = pinzeta, slouží ke sběru rostlin a bezobratlých

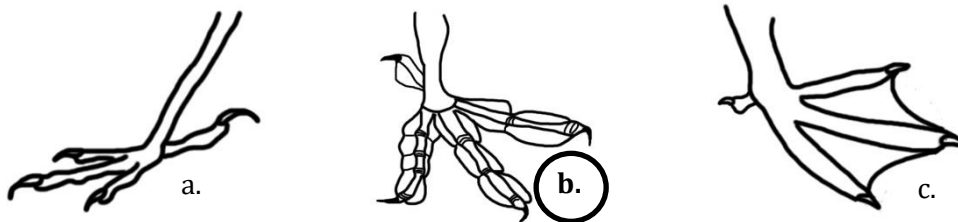
e) husa velká = srp, slouží ke spásání rostlinné potravy (zejména travin)

5) Lyska černá je jedním z druhů volně žijících ptáků v areálu zooparku. Pozoruj lysky a přečti si o nich informace z infotabule.

a) Lysky černé můžeš velice často pozorovat na stojatých vodách spolu s kachnami divokými a labutěmi velkými. Patří tyto tři druhy do stejného řádu a čeledi?

Ne – kachna divoká a labuť velká patří do řádu vrubozobí, čeleď kachnovití, zatímco lyska černá patří do řádu krátkokřídlí, čeleď chřástalovití.

b) Která z těchto končetin patří lysce černé?

6) Najdi v zooparku voliéry dravců, přečti si o nich veškeré informace a odpověz na následující otázky.

a) Jak jsou dravci přizpůsobeni k lovu živé kořisti?

Mají výborný zrak, silná křídla, špičatý silný hákovitý zobák a mohutné ostré drápy.

b) Z hlediska péče o potomstvo, jsou dravci ptáky krmivými nebo nekrmivými?

Dravci jsou ptáky krmivými.

c) Zkus odpovědět na následující otázky a své odpovědi si poté zkontroluj na infotabulích vedle voliér dravců.

a. Jaký je největší dravec naší přírody?

a. orel mořský

b. káně lesní

c. orlovec říční

d. sup bělohlavý

b. Co převažuje v zimním jídelníčku orla kamčatského?

a. ryby

b. mršiny

c. rostlinná potrava

d. hmyz

c. Který z těchto dravců se díky zoologickým zahradám vrátil do Alp?

a. orel stepní

b. orlosup bradatý

c. sup bělohlavý

d. poštolka obecná

d. Který dravec pouští z výšky kosti, aby je rozbité mohl lépe polykat?

a. krahujec obecný

b. orel skalní

c. orlosup bradatý

d. káně lesní

e. Který z těchto dravců odlétá na podzim do jižních krajů?

a. moták pochop

b. ostrůž lesní

c. orel mořský

d. včelojed lesní

d) Ve kterém českém pohorí probíhá snaha o reintrodukcii orla skalního?

Moravskoslezské Beskydy.

7) Nyní si prohlédni sovy v jejich voliérách, přečti si o nich veškeré informace a odpověz na následující otázky.

a) Zkus odpovědět na následující otázky a své odpovědi si poté zkontroluj na infotabulích vedle voliér sov.

1. Jaká je největší sova naší přírody?

a. sova pálená

b. puštík bělavý

c. sýček obecný

d. výr velký

2. Jaká je nejmenší sova naší přírody?

a. sýc rousný

b. sýček obecný

c. kulíšek nejmenší

d. sovice krahujcová

3. Víš, čemu vděčí sovy za svůj neslyšný let?

Sovy jsou v letu neslyšné díky svému velice měkkému peří.

4. Která sova se díky zoologickým zahradám vrátila do NP Šumava?

a. výr velký

b. sovice krahujcová

c. výreček malý

d. puštík bělavý

5. Které naše sovy mají ve svém jídelníčku nejvíce hmyzu?

a. výreček malý

b. výr velký

c. sýček obecný

d. sova pálená

b) Popiš častý způsob lovu puštíka bradatého.

Puštík bradatý často létá nad sněhem a naslouchá zvukům pod ním. Když zaslechne pohyb hlodavce pod sněhem, vrhne se střemhlav dolů a dokáže prorazit sněhovou křustu a hlodavce ulovit.

8) Najdi v zooparku zvláště vypadajícího ptáka, který je celý leskle černý s neopeřenými lícemi a čelem a dlouhým růžovým zobákem. Přečti si o něm na informačních tabulích a odpověz na otázky:

a) Druh: **ibis skalní**

b) Čím se tento pták živí?

- **hmyz, malé ještěrky, mláďata ptáků, výhonky vodních rostlin, semena**

c) Vyskytuje se v současné době tento druh ve volné přírodě i v Evropě?

Ne, dříve se vyskytoval v jižní Evropě, ale byl zde vyhuben. V současné době se v přírodě vyskytuje pouze v severozápadní Africe a v západní Asii. Je to kriticky ohrožený druh.

9) Nejvíce plazů najdeš v zooparku v pavilonu terárií. Najdi v pavilonu největšího evropského ještěra z čeledi slepýšovité, přečti si o něm veškeré informace a odpověz na následující otázky.

a) Druh: **blavor žlutý**

b) Zakroužkuj obrázky, které zobrazují potravu tohoto živočicha:

c) Kde se tento živočich v přírodě vyskytuje?

Od Istrie přes Balkán, Krym, Kavkaz a Malou Asii až po jihozáp. a Střední Asii.

10) V pavilonu si můžeš prohlédnout také mnoho různých druhů hadů z čeledi užovkovití.

a) Rozřaď k jednotlivým druhům správné informace. Druh/y vyskytující se přirozeně v přírodě České republiky označ hvězdičkou.

a. užovka amurská = 4

c. užovka stromová = 1*

b. štíhlavka podkovní = 3

d. užovka hladká = 2*

1. Často nazývána také užovka Aeskulapova.

2. Věrná svému stanovišti, lze ji potkávat na stále stejném místě.

3. Druh vyskytující se v Evropě pouze na Pyrenejském poloostrově.

4. Druh nevyskytující se v přírodě Evropy.

b) Které další druhy hadů z čeledi užovkovití se vyskytují v naší přírodě?

= užovka obojková a užovka podplamatá

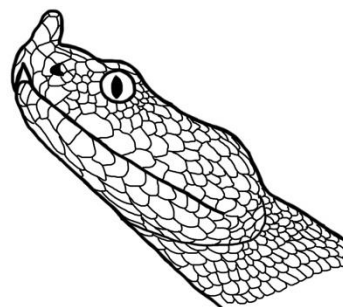
11) Podle obrázku najdi v pavilonu hada z čeledi zmijovití a odpověz na následující otázky.

a) Druh: **zmije růžkatá**

b) Kde v Evropě se tento druh přirozeně vyskytuje?

jižní a jihovýchodní Evropa, zejména Balkán

c) Je jed tohoto hada nebezpečný pro člověka?

Ano, patří mezi nejjedovatější hady Evropy.

d) Který druh stejného rodu se vyskytuje přirozeně v naší přírodě?

= zmije obecná

12) Přiřaď k jednotlivým čeledím šupinatých ještěřů jejich charakteristiky a v pavilonu najdi a zapiš ke každé čeledi alespoň jednoho zástupce.

a. ještěrkovití	= 2	(zástupci: ještěrka perlová)
b. agamovití	= 3	(zástupci: trnorep africký, agama hardún)
c. scinkovití	= 1	(zástupci: scink válcovitý)

1. Drobní i větší ještěři s válcovitě protaženým tělem a krátkými končetinami. Ocas lámavý. Je to největší čeleď ještěřů.
2. Malí až středně velcí štíhlí ještěři s dlouhým lámavým ocasem, který rychle dorůstá. Mají rozeklaný jazyk a dobře vyvinuté pětiprsté končetiny, z nichž zadní jsou delší a silnější.
3. Většinou středně velcí ještěři s velkou kulatou hlavou, která často nese různé rohovité výrůstky, límce nebo hřebeny. Jazyk je silný a málo rozeklaný. Ocas nelámavý, většinou dlouhý.

13) Jedna z čeledí z předchozí otázky má své zástupce také v přírodě České republiky. Která? Dokážeš tyto zástupce vyjmenovat?

= čeleď ještěrkovití

- zástupci: ještěrka obecná, ještěrka zelená, ještěrka živorodá a ještěrka zední